

Постова Н.А.,
Науковий керівник – **Козак Ю.Г.,** д.е.н., проф.
Одеський національний економічний університет

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Важливу роль у забезпеченні соціально-економічного розвитку Одеської області відіграє рівень її інвестиційного потенціалу, що залежить від обсягів інвестиційної діяльності та її результатів. Незадовільний стан фінансового забезпечення області потребує пошуку та залучення фінансових ресурсів із-за кордону, які дозволять покрити дефіцит у внутрішніх ресурсах, сприятимуть прискоренню євро інтеграційних процесів та підвищенню зовнішньоекономічної активності. Основною метою при цьому буде визначення стратегічних орієнтирів щодо діяльності області з метою покращення рівня її інвестиційної привабливості.

Тобто, пропонується основні напрями діяльності Одеської області, які б дозволили чітко сформулювати основні пріоритетні напрями роботи на шляху збільшення обсягів іноземних інвестицій:

1. Забезпечити економічну безпеку області.

Цей напрям полягає у захисті вітчизняних товаровиробників та недопущенні іноземних інвесторів до керівництва конкурентоспроможними виробництвами. Основними заходами в рамках даної стратегії є залучення в інвестиційний процес внутрішніх джерел формування інвестиційних ресурсів, а надходження зовнішніх повинно бути зорієнтоване переважно на розвиток підприємств тих сфер економіки, що є недостатньо розвинені в області через відсутність сировини, яку необхідно імпортувати. Вкладення іноземного капіталу в область забезпечить доступність до іноземної сировини та полегшить процес її надходження.

2. Стати ринковим лідером.

Напрямок передбачає завоювання значної частки внутрішнього та зовнішнього ринку товарів та послуг, дасть усі можливості забезпечення конкурентних переваг і досягнення високих результатів у напрямку поставки продукції на національний та іноземні ринки, що дозволяє формувати привабливий інвестиційний клімат для іноземних інвесторів з позицій швидкої окупності вкладених ресурсів. Основними заходами є - збільшення виробництв, які б використовували наявні в області ресурси з метою досягнення їх конкурентних переваг та збільшення обсягів реалізації продукції, робіт і послуг.

3. Максимізувати вигоди від надходження іноземного капіталу.

Тобто, здійснення інвестицій у будь-якому із напрямів повинно максимально сприяти економічному, соціальному та екологічному розвитку області, зниженню рівня безробіття та зростанню доходів населення. Слід зауважити, що вкладення іноземного капіталу у підприємства, що не створюють нових робочих місць, а їх діяльність не забезпечує доходів до місцевих бюджетів або загрожує екологічній безпеці області, не є привабливим для інвесторів.

4. Мінімізувати ризики.

Тобто, необхідна підтримка підприємств з боку органів місцевої влади, податкових та фінансових органів, що дозволить зменшити ризики, пов'язані з недоотриманням прибутків, і сприятиме виведенню частини доходів із тіньового сектора бізнесу. Основними заходами є - у випадках фінансової нестабільності суб'єкта господарювання необхідно надавати фінансову допомогу за рахунок бюджетних коштів, що зосереджуються у спеціальних фондах, або створювати окремі фонди грошових коштів, джерелом формування яких є доходи місцевого бюджету. У процесі залучення іноземного капіталу є необхідною допомога в оформленні документів та під час нарахування і сплати мита, проведення роз'яснювальної роботи щодо податкового законодавства в країні тощо. [1]

5. Важливим також має бути розподіл наявних ресурсів у ті сфери економіки, що можуть забезпечити високий рівень рентабельності місцевих суб'єктів господарювання.

Необхідно сприяти росту підприємств роздрібної (супермаркетів), оптової торгівлі, що дадуть змогу швидше реалізовувати інвестиційні продукти, а це в свою чергу забезпечуватиме збільшення доходів виробничих підприємств та ріст їх інвестиційних можливостей. Необхідно забезпечувати розвиток ринку товарів та послуг з метою росту попиту на робочу силу, що зменшить її відплив за кордон. Розвиток підприємств роздрібної та оптової торгівлі зумовить також ріст попиту на продукцію, а це сприятиме розвитку виробничих підприємств, які її поставляють, та стимулюватиме іноземних інвесторів здійснювати інвестиції у ті види діяльності, які розвиваються на низькому рівні.

6. Необхідно інтенсивно використовувати ресурси (фінансові, трудові) з метою спрямування їх на інвестиційні цілі та розвиток промислових підприємств.

Основними заходами цього напрямку можуть стати:

розвиток фінансово-кредитних інститутів, які б змогли залучати вільні кошти населення і акумулювати в інвестиційні ресурси;

спрямування прибутків підприємств на фінансування інвестиційної діяльності та зниження їх частки, що споживається, у вигляді дивідендів;

зниження рівня міграції населення через забезпечення робочими місцями;

модернізація виробничих потужностей, що дасть змогу збільшити рентабельність місцевих підприємств і сприятиме росту конкурентних переваг продукції, а це в свою чергу забезпечуватиме нарощення експортного та фінансового потенціалів вітчизняних підприємств, що є вагомим у процесі розвитку та становлення на ринку. Інтенсивне використання внутрішніх ресурсів забезпечить ріст рівня інвестиційної привабливості області та стимулюватиме іноземних інвесторів вкладати кошти. [2]

7. Використовувати робочу силу як основний чинник інвестування.

Тобто, необхідним є сприяння підвищення кваліфікації працівників, збільшення частки населення з вищою освітою, зменшення темпів міграції населення. Основний акцент треба зробити на розвитку трудомістких виробництв, що є привабливим для іноземних інвесторів, які мають бажання вкладати кошти у виробництва, функціонування яких залежить від наявності трудових ресурсів.

8. Нарощувати економічний потенціал: створення нових підприємств в області, модернізація виробничих потужностей існуючих суб'єктів господарювання, що дозволить наростити матеріально-технічні ресурси області, забезпечити ріст трудового потенціалу. Це сприятиме покращенню інвестиційного клімату та залучення іноземних коштів у необхідних розмірах.

9. Органам місцевої влади треба розробити комплекс заходів, які дозволятимуть зацікавити інвестора у регіональних об'єктах інвестування та отриманню ним віддачі на вкладенні фінансові ресурси. [1]

Важливим є надання дозволів на використання природних ресурсів у досягненні інвестиційних цілей, знижок у сплаті за використання паливно-енергетичних ресурсів у перші роки функціонування підприємств, розвиток яких сприятиме росту економічних показників області. З боку існуючих в області підприємств необхідно розробляти інвестиційні проекти з наперед обумовленим терміном їх окупності та визначеними показниками ефективності використання інвестиційних ресурсів.

Наведені вище заходи пропонується використати у галузях Одеської області, які мають важливе значення для забезпечення життєдіяльності економіки. До них відносяться: машинобудування та металообробка, паливна промисловість, хімічна та нафтохімічна промисловість, медична промисловість, легка промисловість, харчова промисловість. Це дозволить покращити рівень інвестиційної привабливості даних виробництв, збільшить обсяги продукції, що випускається, кількість робочих місць.

Список джерел:

1. *Стратегія економічного та соціального розвитку м. Одеси до 2022 року* [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-strategiyi-ekonomichnogo-ta-socialnogo-ro-doc302798.html>

2. *Програма підтримки інвестиційної діяльності на території міста Одеси на 2016-2018 роки* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://omr.gov.ua/images/File/DODATKI_2016/GORSOVET/16_03_16/dod_438_VII.doc